

fint. Hendes Ansigt var næsten helt hvidt. Lyset gik ud. Hun skyndte sig at tænde. Den brogede Tingest gled til Side foran.

Jeg tog et Tag i Sækken og lavede mig til at gaa.

— Vil De ikke indenfor og . . . maaske vente lidt. Hun saa lige paa mig.

Den brogede Tingest fik Lov til at skytte sig. Jeg saa hele hendes Særk foran.

— Hnøj Tak. Jeg begyndte at gaa ned igen. Hun slog Døren haardt i.

Der lugtede saa underligt paa Trappen. Jeg holdt mig lige op ad Rækværket og tog hvert Trin for sig. —

Nede i Gaden mødte jeg Lorentzen.

Det var lige alt det, jeg havde kendt ham, saa fin han var. Jeg gik tæt ind til ham.

— Goddag.

Han standsede brat og vendte sig om imod mig.

— Hvae' beha'rl!

— Goddag, Lorentzen. — Du er kaské ikke Lorentzen?

Han saa paa mig. Jeg kunde tydelig se, at han anstrengte sig for at huske et eller andet. Jeg forsøgte at hjælpe ham paa Gled.

— Ja . . . saa er det altsaa kuns bare mig . . .

Pludselig gav han sig til at le, rakte sin Haand frem imod mig og trak mig ind i en Portaabning. Vi stod næsten i Mørke.

— Naa, du er kommet til Byen, Niels . . . og nu skal du altsaa ud paa Grisen . . . Tja, hvad Fa'en skal man sige til det . . . vi er jo alle unge. Naa . . . det var altsaa lidt af Livet, du skulde se . . . saadan lidt . . . jo, jeg kunde nok tænke det.

— Det er helt forbi.

— Aah, Vrovl med dig, du gamle; nu skal vi først rigtig til at begynde . . . men vi staa her og snakker helt vor grønne Ungdom bort. Hvordan Fanden er det, du ser ud i Fjæset, lad os gaa over og faa en Spids.

— Jæ er Dælen knække'me . . .

— Tys . . . du skal ikke raabe saa højt . . . han gjorde et Kast med Hovedet ud mod Gaden. — De kan høre os derude. Vi er jo ikke ude paa Marken og strø Møj . . . ha, ha . . .

— Jeg har sagt min Plads op i Eftermiddag, og nu har I mig.

Han saa paa mig. Jeg kan se hans Øjne endnu. De blev pludselig saa store, saa kneb han dem sammen til det bare ingenting.

— Naa . . . ja . . .

Han spidsede Munden og fløjtede.

— Det blev mig lie'godt for broget, da I var rejst.

— Hm . . . ja . . .

Folk gik forbi paa Gaden. Jeg kunde tydeligt se deres Ansigter i Lygtelyset. De saa allesammen saa underligt blege og trætte ud.

— Hm . . . Tror du nu ogsaa, det var helt klogt gjort. Niels . . . ja, jeg mener blot, du kunde jo altid . . .

— Jeg kunde sg'u ikke mere . . .

— Nej, selvfølgelig . . . ganske vist . . . det maa du bedst selv vide . . . men . . . æh . . . gik du nu alligevel ikke og havde det lumsk godt . . . Hvad Fanden, Niels, du fik da Føden . . . og . . . ja . . . du kunde vel i Grunden gøre omtrent, som du vilde.

Han tog sit Ur op af Lommen, traadte frem i Lyset og saa paa det. — Død og Pine . . . Er den saa mange.

Jeg saa paa ham. Han gav sig til at fløjte. Pludselig holdt han inde. — Hvad synes du om den. Det er den sidste ny. Det er saadan en Satans køn Tøs, der synger den. Hende skal vi to sg'u ud og se en Aften. Han nynnede Ordene. — Hnaa . . . ja . . . han tog et Tag i Frakkelommerne, — vi staa ikke her for at synge; men ærlig talt du, den er kvik . . . men altsaa . . . hvad det var jeg vilde sige . . .

du gamle Svinger . . . Er der noget saadan særligt, du har tænkt at kaste dig over . . . Jeg mener . . . det er en skidt Tid, der er saa mange, der spadserer. Somren er næsten bedre paa Landet. — Hør, vil du ikke ryge . . . Undskyld, jeg glemmer helt at byde . . .

— Hnæ Tak!

Han tændte selv en Cigaret. Vi stod begge tavse.

— Hja, han sank Røgen og pustede den ud igen. Her gaar mange Folk forbi paa Gaden blot paa saadan et Øjeblik. Han saa derud. — Det er noget andet end ude hos jer.

Han trak igen Uret op af Lommen og saa paa det; men denne Gang traadte han ikke frem i Lyset. Et Øjeblik stod han med det i Haanden, saa stak han det igen i Lommen.

Jeg spurgte ham, hvad Klokken var.

Han skyndte sig at rive Frakke og Jakke op og traadte helt ud paa Gaden:

— Det er dog ogsaa Satans med det Kvæg. Omhyggeligt knappede han Frakken til igen og blev staaende. — Nu har jeg ikke set ham i flere Maaneder, og saa skal det netop træffe sig nu i Aften . . . men hør du . . . kig op til mig en anden Aften, det kunde nok interessere mig at høre lidt nærmere om, hvordan det egentlig gik til, at du fik skaaret den Bondetamp ned. Du gav ham vel et ordentlig Læg. Jeg holder sg'u med dig, Niels, man skal ikke finde sig i alt. Han rakte mig Haanden. — Vi kan altid gaa ud og slaa et Slag sammen. Han slap min Haand. — Hør, det er sandt, mens jeg husker det, stik mig lige et Brevkort, saa jeg kan være hjemme, naar du kommer. Men husk endelig at sætte et V paa, ellers faar jeg det en Ombæring for sent. Han sukkede. — Farvel med dig og paa Gensyn. Det har glædet mig at se dig.

Jeg blev staaende og saa efter ham. Folk, der gik forbi, blev ligefrem staaende stille og gloede paa mig.

Et Kvindfolk saa mig lige ind i Ansigtet.

— Pas paa du ikke løber fuld af Luft, min Ven.

Jeg vendte mig brat om og hankede op i Vadsækken.

— Nej, Dælen knække'me . . . nej . . .

En Dreng rendte lige Bus paa mig.

— Kan du ikke se dig for, dit Bondeøg.

— — —

Det begynder at mørkne. Jeg sidder med Ryggen mod Dørstolpen. Det er saa dejligt at sidde saadan fuldstændig og hvile. Træskoene har jeg skubbet af, og jeg kan mærke helt ud i Tærerne, naar jeg lader dem glide mod hinanden, hvor det gør godt rigtig at strække sig ud.

De ringer Solen ned. Jeg kan tælle syv Kirker paa Klokkerne her omkring; men de begynder ikke allesammen paa en Gang, saa det varer noget, før den sidste faar ringet af.

Ogsaa Køerne i den store Fold staa stille ligesom de lyttede efter. De gaar ellers frit om hele Dagen. Det er Kvier og Kalve, som blot skal æde sig gennem Sommeren. Kapitalister, som Kristoffer kalder dem. Kan han se sit Snit til det, naar han gaar forbi langs Hegnet, skal han nok stikke med Sten efter dem.

Der er ogsaa et Par gamle Køer imellem dem. En Aften havde Kristoffer faaet fat i en af dem. Han havde hærget den saa længe, at han tilsidst havde faaet Tag i Rumpen. Han raabte til mig, at jeg skulde komme over og holde, han vilde prøve at malke den.

Nu staa de i Flok midt ude paa Engen, de ser saa kønne ud, saadan som Skåret fra Solen lyser i deres røde Toe. Der er saa stille om dem. De staa bare og glør ud i Luften. Man kunde næsten faa Lyst til at stryge dem over Ryggen, saa glatte ser de ud.

Nu begynder en af dem at gaa ned imod Mosen. Der bliver Røre i Flokken. En efter en følger de efter i en lang Række. De har deres bestemte Stier at gaa paa, traadt blanke og

haarde Dag for Dag. De skal ned for at drikke. Hver Aften drikker de paa denne Tid. —

Det er min Tur til at passe Skuret. Vi har Tur paa en Uge. I Aften har jeg Strømper ude til Tørring. De hænger henne paa Hegnet ind til Folden. Der er hele otte Par. Det er akkurat, saa de kan fylde Traaden mellem to Stolper. Det er mine de seks Par og Kristoffers de to, men for det meste laaner Kristoffer mine de to, og saa har vi hver fire Par.

Vi har gjort os det til Vane først at gaa alle otte Par Strømper beskidte, saa tager jeg mig over at vaske dem alle paa en Aften. Til at begynde med vaskede jeg, hvergang vi skulde skifte. Men saa kom Kristoffer en Aften, jeg stod med et Par af hans og et Par af mine. Han stillede sig op og saa til. Jeg havde dem i en Spand med Vand og stod og gned dem mellem Hænderne.

— Du er godt tосsest, sagde han, efter at han længe havde staaet og set paa mig. Saa sagde han ikke mere, gloede paa mig igen og spyttede.

Jeg blev dygtig gal i Hovedet. Det var lige netop hans, jeg stod og gned paa. Jeg sagde ikke noget, men jeg tog ligesom lidt haardere i Strømperne. Lidt efter føjede han til.

— Det er forfærdeligt pænt af dig, at du vil vaske dem; men saadan ligefrem snedig er du nu heller ikke, Niels. Hvorfor vasker du ikke hele Klatten paa en Gang.

— Jeg kan vel ikke vaske flere, end som der er beskidte. Jeg var endnu knotten, og jeg kunde se paa ham, at det Svar havde han ikke ventet. Han rystede paa Hovedet.

— Herregud, kan du ikke begribe det. Vand skal du hae, enten du skal vaske to Par eller otte. Nu siger vi, at du bestemmer dig til at vaske alle otte Par paa een Gang, saa slipper du for at fylde Vand i Spanden mere end den ene Gang. Regner du efter, vil du finde, at det giver fire Gange ét Arbejde i ren Fortjeneste til dig . . . Er du ikke med?

Jeg vil godt indrømme, at jeg saa paa ham.

— Hnaa . . . hjo . . . kaské . . . nok . . . saadan da.

Der stod jeg. Saadan er Kristoffer. Han skal nok altid finde sig et Sted, hvor han selv kan redde sig i Land og staa og grine.

— Prøv selv. Han slog ud med Haanden. — Jeg vil bare sig dig, saadan bliver alle store Tanker til — lige ud ad Landevejen. Havde jeg nu i Stedet for at staa her og se paa dig selv givet mig til at vaske Strømper, saa havde vi staaet der ved Siden af hinanden og vasket løs og rimeligvis kun spekuleret paa, hvem af os der kunde blive først færdig. Og saadan var vi kommet til at staa lige til en af os var drattet om. I Stedet for staa jeg her og tænker: Der staa Niels, han vasker Strømper, om otte Dage staa han her igen og vasker, og saadan vil han komme til at staa hver eneste Dag hele sit Liv igennem. Det er mere end et Menneske kan udholde. Han bliver en Slave . . . en ren Slave . . . Nej, det kan aldrig være Livets Mening . . .

— Ser du, Niels, det er det, man kalder for Udvikling. Saadan er det, Verden bærer sig ad med at gaa frem. — — —

Her er saa lydt. Vidjebuskene og Rørskovene staa saa tæt i Mosen. Det er som om alle Lyde samler sig i dem. Her kommer ogsaa saa mange Fugle og sover i dem om Natten. Nu er Guldspurvene allerede kommet og er krøbet ind mellem Bladene. Svalerne, som sidder i Sivene, flyver ude endnu.

Der skriger en Blishone. Jeg ser Vandet tegne sig i Ringe. Den svømmer om inde mellem Tuerne.

Det bliver en klar Aften. Der er ikke en Sky paa Himlen, og Svalerne flyver højt. Nu skal de ogsaa snart til Ro.

Jeg tager med Haanden i Græsset. Den bliver vaad. Det er begyndt at dugge. En af Lavningerne er helt hvid af Taage.

Jeg ser Stjærnerne blive til. Før var der